

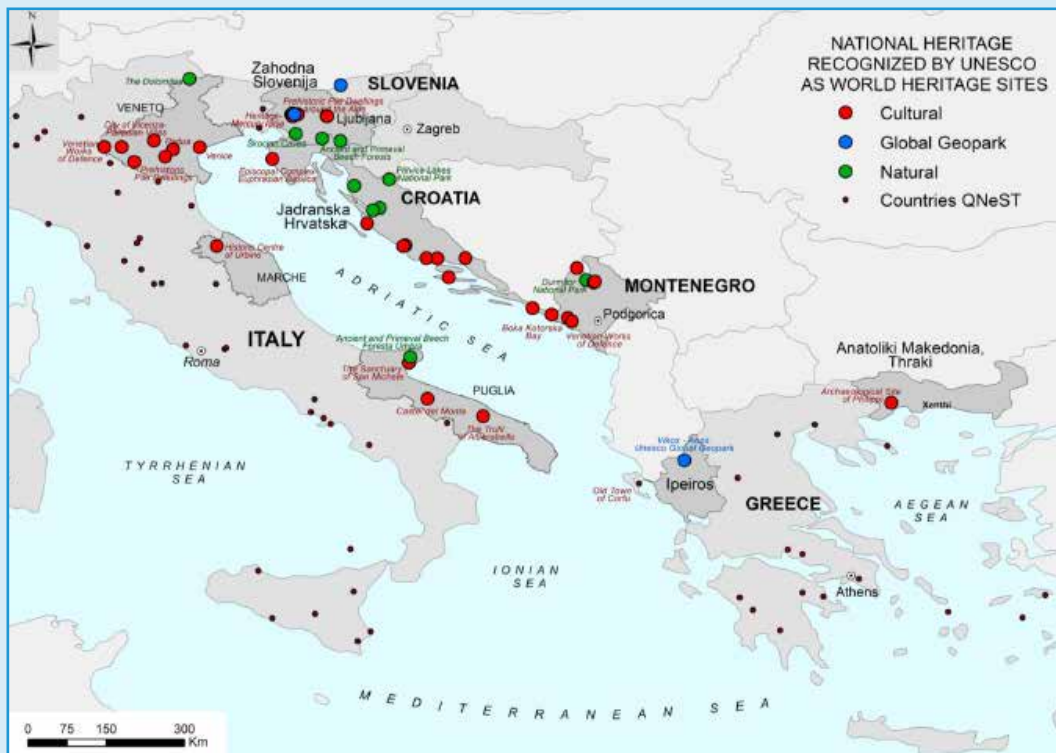

Jadransko-jonske regije, ki so vključene v projekt QNeST

Jadransko-jonska območja, ki so vključena v projekt QNeST, vključujejo tri italijanske regije (Marke, Apulija in Benečija), dve grški regiji (Xanthi, v grški regiji Vzhodna Makedonija in Trakija ter Epir), Istro na Hrvaškem, Obalno - Kraško statistična regija Slovenije ter republiko Črna gora. Te regije tvorijo obsežno in zapleteno ozemlje s številnimi fizičnimi in ekonomskimi značilnostmi, ki so določile in oblikovale antropične in politične razmere posameznih regij.

Sredozemlje je skupna rdeča nit, ki ta ozemlja povezuje z bogato biotsko raznovrstnostjo in kulturno dediščino. Obale sredozemskega morja so že tisočletja priča neprekinjenim migracijam ljudi ter

pretoku blaga, ladji, idej, religij in načinov življenja, ki v svoji večplastni raznolikosti predstavljajo skupno identiteto, ki jo je vse bolj nujno zaščititi. Slednje ni potrebno zgolj zaradi korenin naše skupne civilizacije, temveč tudi zato, ker bo na razvoj Evrope pomembno vplivalo območje Mediterana. Pomembna kulturna in naravna dediščina, ki vključuje številne spomenike Unescove svetovne dediščine, daje regijam, ki jih zanima vključitev v projekt QNeST dodano vrednost, kar jim omogoča konkurenčno prednost in zagotavlja večji uspeh v nadaljnjem razvoju.

Zemljevid območij kulturne dediščine, ki jih je Unesco priznal na območju projekta QNeST

Kulturna dediščina in okoljski viri

Podrobna analiza regij partnerskih držav projekta QNeST poudarja pomen njihove kulturne in naravne dediščine. Številčnost krajev, ki so vključeni na Unescov seznam svetovne dediščine, kaže na uravnoteženo prisotnost kulturnih in naravnih dobrin. Pomembno sta zastopani tudi "živa" in "tradicionalna" kultura. Obalne regije tega dela severovzhodnega Sredozemlja so zelo zanimive tudi zaradi svoje umetniške in naravne dediščine, tradicije in lokalnih izdelkov, ki jih ločujejo od drugih regij in jim dajejo konkurenčno prednost ter predstavljajo priložnost za njihov celostni, dolgoročni trajnostni razvoj.

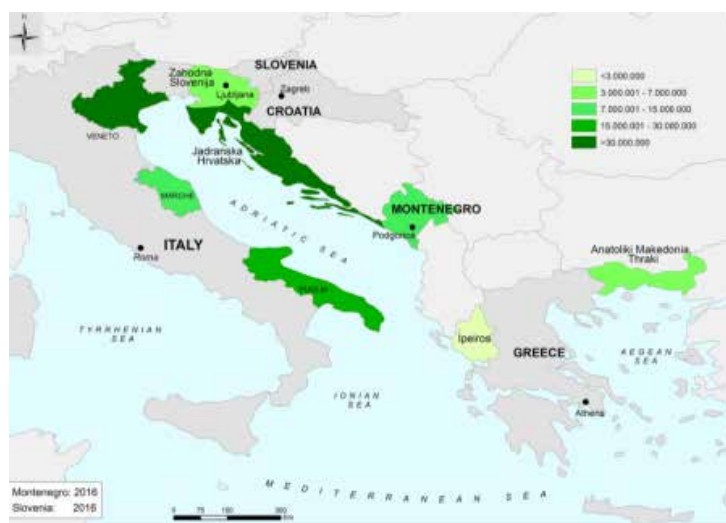

Gospodarske dejavnosti in regionalne strategije

Številne obrtniške spretnosti in industrijsko znanje, tradicionalne tehnike in nove tehnologije so skupna značilnost mnogih področij v partnerskih državah projekta QNeST. Številne izmed naštetih dejavnosti še vedno trpijo posledice hude gospodarske krize zadnjih let. Statistični podatki kažejo na nizko stopnjo dohodka na prebivalca in nizko stopnjo zaposlenosti predvsem v sledečih partnerskih regijah: Apulija, Epirus, Črna gora in Xanthi ter regiji Vzhodna Makedonija in Trakija.

Turizem na območjih projekta QNeST

V trendu gibanja turističnih tokov v Evropi je opazna močna in stalna rast balkanskih držav in Grčije, kot vodilnih evropskih turističnih destinacij. Sliki 2 in 3 prikazujeta turistične prihode v destinacijah, ki so vključene v projekt QNeST. Iz slik je mogoče razbrati porast turističnega prometa v zadnjih desetih letih, kar je opazno zlasti na Hrvaškem. Porast turističnega povpraševanja je mogoče pripisati tako povpraševanju turistov po naravnih vrednotah, kopališčih s konkurenčnimi cenami in konkurenčnosti turističnih objektov, ki težijo k standardizaciji ponudbe in posledično tipizaciji izkušenj turistov. Tovrsten pristop pogosto vodi do množičnega turizma in izgube avtentičnosti v ponudbi, vpliva na vpad kakovosti življenjskega okolja in degradacijo avtohtonih družbenih struktur.

Lokalni proizvodi in sredozemska prehrana

Gastronomija odraža kulturno dediščino okolja ter predstavlja temelj turističnega razvoja, saj poleg neposredne ponudbe jedi in pijač, odraža globoko povezanost med hrano in pijačo, naravo ter kulturo identiteto okolja. Pomen in ponudba avtentičnih jedi, ki so povezani z geografskimi značilnostmi, tradicijo in kulturo, se povečuje. Pomembno vlogo pri ponovnem odkrivanju in revitalizaciji avtentične gastronomije ima sredozemski način prehranjevanja (t.i. mediteranska dieta), ki jo je Unesco (16. novembra 2010) vpisal na seznam nematerialne svetovne kulturne dediščine. Proizvodov povezanih s sredozemsko prehrano je v regijah, ki so vključene v projekt QNeST ogromno. Pri tem imajo posebno vlogo ribe in morski sadeži, saj se jih pogosto povezuje z nadpovprečno dolgo življenjsko dobo prebivalcev Sredozemlja. Poleg rib velja izpostaviti tudi oljčno olje in vino, ki ju uvrščamo med najbolj prepoznavni skupini sredozemskih živil. Poleg tradicionalno gostinskega in prehranjevalnega sektorja se s ponudbo gastronomskih proizvodov pričena ukvarjati vedno večje število manjših ponudnikov, ki pomembno prispevajo k dvigu kakovosti in inovativnosti v tem sektorju ekonomije. Tovrstna ponudba pomembno vpliva na segment gostov (t.i. alocentrikov), ki ne povprašujejo zgolj po lokalni (avtentični) gastronomiji, temveč jih zanimajo tudi druge značilnosti regije, v kateri se turistično aktivno udeležujejo.

Kulturne poti

Na jadransko-jonskem območju obstajajo številne zgodovinske in verske poti (npr. Via Traiana, Via Egnazia, Via Romea, Via Longobardorum itd.), naravne znamenitosti (npr. parki, zaščitena območja, mokrišča itd.) in druge tematske poti (npr. vinske poti, oljčne in vinske itd.) Kulturne poti omogočajo oblikovanje turistične ponudbe, ki je zelo osebnega in izkustvenega značaja, temelječo na kulturni dediščini regije. Poleg tega pa poudarjajo tudi druge dobrine in promovirajo ponudbo širše regije (npr. okoljske znamenitosti, obrt itd.) ter tako pomembno vplivajo na povezovanje in ekonomsko revitalizacijo regije ter vzpodbujajo njen trajnostni razvoj. Posamezni, predvsem manjši ponudniki, bi se v nasprotnem primeru težko uveljavili na globalnem turističnem tržišču. Oblikovalci kulturnih in tematskih poti zato stremijo k vzpodbujanju tesnih povezav med različnimi subjekti, ki se vključujejo v tovrstno ponudbo (npr. kmetijstvo, obrt in trgovina, gostinstvo itd.) in tako posredno vplivajo na turistično izkušnjo obiskovalcev. Vzpodbujanje partnerstev v lokalnem okolju pa pomembno vpliva na sodelovanje in povezovanje med regijami, kar pripomore k promociji turizma in gospodarskemu razvoju širše (makro) regije.

